

(1) HOMOGEN

$$y'' + p(x)y' + q(x)y = 0$$

(2) IKKE-HOMOGEN

$$= r(x)$$

p, q, r kontinuerlige på I

TEORI

① Eksistens og entydighets-teorem:

(1) med startbetingelser

$$\begin{cases} y(x_0) = k_0 \\ y'(x_0) = k_1 \end{cases}, x_0 \in I :$$

Har unik løsning $y(x)$ på I .

— " —
for (2)

② Generell løsning

$$y_h = c_1 y_1 + c_2 y_2$$

$y_1(x), y_2(x)$ basis av løsninger

Generell løsning:

$$y = y_h + y_p$$

— en partikulær løsn.

METODE

③ (a) $y'' + ay' + by = 0$

a, b konstanter

Finne y_p :

(i) $r(x)$ på form som i tabell (kap. 2.9), finn y_p evt. med modifikasjon

(b) $x^2 y'' + ax y' + by = 0$

Euler-Cauchy

(ii) Hvis $r(x)$ på annen form enn i tabell for konstant koeff. lign (3(a)), eller:

(c) Gitt en løsn. y_1 ,

finn $y_2 = u(x)y_1$,

(reduksjon av orden)

generelt for (3)(b)(c):

Variasjon av parameter:

$$y_p = u(x)y_1 + v(x)y_2$$

(Kap. 2.10)

Svingninger (2.5, 2.11)

A) Frie svingninger

$$(1) \quad y'' + \frac{c}{m}y' + \frac{k}{m}y = 0$$

HOMOGEN

(i) Ingen demping, $c=0$:

$$(i) \quad y'' + \frac{k}{m}y = 0$$

• $y_h = A \cos(\omega_0 t) + B \sin(\omega_0 t)$, $\omega_0 = \sqrt{\frac{k}{m}}$
 (svingning, utslag begrenset $\leq \sqrt{A^2 + B^2}$)

(ii) Med demping, $c > 0$

• Tre typer røtter $\rightarrow y_h$ type (I) - (III)

(over-/kritisk/underdemping) (I) (II) (III) (-alle med en eksponensiell del som gir at $y_h \rightarrow 0$ når $t \rightarrow \infty$)

B) SVINGNINGER + EKSTERN KRAFT

$$(2) \quad y'' + \frac{c}{m}y' + \frac{k}{m}y = \frac{F_0}{m} \cos(\omega t)$$

IKKE-HOMOGEN

Periodisk kraft = $F_0 \cdot \cos(\omega t)$

① Ingen demping, $c=0$:

y_h som i A (i)

(i) $\omega_0 \neq \pm \omega$: • $y_p = a \cos(\omega t) + b \sin(\omega t)$,
 begrenset svingning, annen frekvens.
 ($F_0/m \cdot \cos(\omega t)$ ikke homogen løsning)

(ii) $\omega_0 = \pm \omega$: **RESONANS**: $\frac{F_0}{m} \cos(\omega t)$ er homogen-
 løsning, må modifisere:

• $y_p = t(a \cos(\omega t) + b \sin(\omega t)) \rightarrow \infty$
 når $t \rightarrow \infty$: Ubegrenset!

② Med demping, $c > 0$:

y_h som i A (ii)

$F_0/m \cdot \cos(\omega t)$ aldri homogen-løsning,
 • $y_p = a \cos(\omega t) + b \sin(\omega t)$ og
 $y_h \rightarrow 0$, $t \rightarrow \infty$.

y_p : Kan dra øfte størrelse på utslag $\leq \sqrt{a^2 + b^2}$,
 begrenset, men kan bli store for liten c , f.eks.